

INFORMACIJA O STATUSU PROJEKTA SAKUPLJANJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA U PODGORICI

Projekat „*Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici*“ je od nacionalnog i prekograničnog ekološkog značaja. Potreba za njegovom realizacijom identifikovana je u nekoliko strateških dokumenata kao što su: Strateški master plan za kanalizaciju i otpadne vode u centralnom i sjevernom regionu Crne Gore (2005.-2029.), Prostorni plan Crne Gore, Strateški plan razvoja Glavnog grada Podgorice, Plan upravljanja komunalnim otpadnim vodama Crne Gore 2020.-2035. godine, a nalazi se i na Listi prioriternih infrastrukturnih projekata (SPP) Crne Gore koja je usvojena na trećoj sjednici Nacionalne investicione komisije (NIC), održanoj 2. decembra 2015. godine.

Projekat će doprinijeti poboljšanju higijenskih uslova u Glavnom gradu Podgorici, zaštiti resursa pitke vode i poboljšanju stanja životne sredine u područjima južno od grada, kao i zaštiti rijeke Morače i Skadarskog jezera kao prekograničnog vodnog tijela.

Studije procjene uticaja na životnu sredinu (EIA) sprovedene su na osnovu referentne projektne dokumentacije. Pripremljene su zasebne studije EIA za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV), postojenje za spaljivanje kanalizacionog mulja (PSKM) (2017) i za kanalizacionu mrežu (2019). Pored toga, u septembru 2020. godine pripremljeni su Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA izvještaj) i ESMP (Plan upravljanja zaštitom životne sredine i socijalnim pitanjima) za projektovanje, izgradnju i odobrenje projektnih parametara, tehnologije i kapaciteta PPOV, PSKM i proširenja kanalizacije.

Naime, realizacija projekta će imati direktan uticaj na više od 200.000 stanovnika, kao i regionalni značaj za crnogorsku obalu i susjednu Albaniju. Jedna od značajnih dimenzija ovog projekta je zaštita režima podzemnih voda Zetske ravnice, a samim tim i očuvanje postojećih izvora vode na teritoriji Glavnog grada i smanjenje rizika od njihovog zagađenja. Realizacija istog će direktno uticati na smanjenje zagađenja vode u rijeci Morači. Zaštitom rijeke Morače i njenih pritoka, zaštićeno je i Skadarsko jezero, kao najveća akumulacija pitke vode i izvorište „Bolje Sestre“. Skadarsko jezero se nalazi na svjetskoj listi zaštićenih voda, prema Ramsarskoj konvenciji, što je samo po sebi razlog za sprovođenje svih raspoloživih mehanizama zaštite, da bi se izašlo u susret međunarodnim obavezama.

Na kraju implementacije projekta, ispuštanje otpadnih voda iz aglomeracija obuhvaćenih projektnim područjem biće u skladu sa Direktivom 91/271 / EEC i obezbijediće kvalitet vode prekogranične zone zaštite životne sredine rijeke Morače i Skadarskog jezera“. Pozitivni uticaji izvan grada Podgorice se mogu očekivati duž rijeke Morače, gdje se voda koristi za potrebe navodnjavanja. Kao takve, investicije u ovaj projekat pokazale su se kompatibilnim i prihvatljivim za aktivnost u okviru Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF).

Shodno tome, projekat su podržale njemačka razvojna banka KfW i Investicioni okvir za Zapadni Balkan WBIF.

Uz podršku KfW banke, pripremljene su dvije studije za Komponente 1-3 i 22.09.2017.godine potpisana su dva ugovora o kreditu za sprovođenje ovog projekta i to:

- BMZ No. 2020 84 366 - 30,000,000 EUR;
- BMZ No. 2016 65 322 - 5,000,000 EUR.

Pored toga, posredstvom WBIF-a, obezbijedena su i GRANT sredstva, i to u okviru:

- WB15-MNE-ENV-02 / BMZ No. 2020 62 172 (TA, Nadzor) septembar 2017. godine - **1,100,000.00 EUR;**

- WB-IG02-MNE-ENV-01 / BMZ No. 2020 62 271 (Investicija, izgradnja PPOV-a) septembar 2017 godine - **8,800,905.45 EUR**;
- WB-IG06-MNE-ENV-01 / BMZ No. 5150 00 476 (Investicija, Izgradnja PPOV-a i širenje mreže) septembar 2022. godine - **22.935.283,00 EUR**.

Glavni grad Podgorica i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica (ViK Podgorica) zaključili su više ugovora za realizaciju Projekta, kao što slijedi:

- Sporazum o konsultantskim uslugama za sprovođenje projekta sa “Fichtner Water and Transport GmbH Stuttgart, Njemačka“, 24.10.2018. godine - 3,035,879.63 EUR;
- Sporazum o konsultantskim uslugama za komunikaciju i vidljivost projekta sa “Amplitudo DOO Podgorica“, 07.06.2019. godine - 224,669.94 EUR;
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 4, sa DOO “BEMAX“ Podgorica, 06.02.2020. godine - 6,632,164.00 EUR;
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 5, sa DOO “BEMAX“ Podgorica, 11.06.2020. godine - 1,890,506.65 EUR;
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 6 Lot 1 jug, sa konzorcijumom DOO “Toškovići- Tehnoput-MNE“, 24.03.2020. godine - 1,838,524.45 EUR;
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 6 Lot 2 sjever, sa konzorcijumom “AG INFOPLAN – EUROZOX DOO“, 24.03.2020. godine - 1,498,074.86 EUR;
- Sporazum o građevinskim radovima na komponentama 1, 2 i 3, sa Z.U. „KUZU – ALKATAS“, Istanbul, Turkiye, 10.06.2022. godine - 47,342,269.56 EUR;
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 6 Lot 3, sa „EUROZOX“ DOO, 03.08.2022. godine - 1.187.056,59- EUR.

Prvobitno je planirano da se projekat sprovede u tri faze širenja kanalizacione mreže i kapaciteta uslijed velikog obima i složenosti. Na osnovu najnovijih projektnih parametara, predviđeno je projektovanje i izgradnja sistema već u prvoj fazi implementacije sa projektovanjem za krajnji period do 2045.godine. Da bi se iskoristio puni potencijal investicije, ući će se u izgradnju nove primarne i sekundarne kanalizacione mreže u kratkom roku.

Status realizacije infrastrukturnih komponenti projekta

1. Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) sa uklanjanjem nutrijenata, kapaciteta 237.800 E.S.
2. Postrojenje za tretiranje kanalizacionog mulja (PTKM), sa digestijom mulja i ponovnom upotrebom biogasa za energiju i proizvodnju toplote
3. Postrojenje za spaljivanje kanalizacionog mulja (PSKM) (uključujući spaljivanje svih organskih ostataka) (do 17.000 t/god).

Status: Ugovor za izvođenje radova na izgradnji se nalazi u fazi projektovanja. Ugovorne strane, uključujući i dva revizionna tijela obrazovana od strane Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i ViK Podgorica, učestvuju u pripremi konačnih nacrtu idejnog i glavnog projekta koji moraju biti upodobljeni sa zahtjevima naručioca i odgovarajućom zakonskom regulativom. Završetkom glavnog projekta, pribavljanjem prijave građenja sistema, te mobilizacijom izvođača, stvoriće se preduslovi za polaganje kamena temeljca za predstojeću fazu izgradnje. Shodno navedenom, do kraja ove godine očekuje se finalizacija glavnog projekta i sprovođenje pratećih postupaka koji uključuju i izradu elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, a time i javnu raspravu. Optimalna procjena početka izvođenja radova je prvi kvartal 2024. godine..

4. Glavni (primarni) kolektor koji čini cjevovod dužine 5,5 km i prečnika DN 1200-1300 mm za prenos otpadnih voda sa lokacije postojećeg postrojenja na lokaciju novog sistema za prečišćavanje otpadnih voda.

Status: Privremeno prihvatanje radova sa izdavanjem potvrde o preuzimanju. U toku je postupak zaključenja Dodatka ugovoru br. 4 o sporazumnom raskidu ugovora. Građevinski radovi na Komponenti 4 su obustavljeni 05.02.2021. na 85% realizacije uslijed građanskih protesta na opštinskom putu, a u vezi sa lokacijom za Komponente 1, 2 i 3;

5. Most preko rijeke Morače (125m) – Pješački most nosi primarni kolektor i glavni vod vodosnabdijevanja

Status: Ugovor je realizovan, u toku je postupak tehničkog prijema objekta;

6. Proširenje sekundarne mreže (oko. 18.5 km) i kućnih priključaka (okvirno 1,300 jedinica za 6,500 E.S.)

Status: Sporazum o građevinskim radovima 6 Lot 3 Jug - „Eurozox“ d.o.o. Danilovgrad (Lot 1) Ugovor je realizovan, (Lot 2) Ugovor je realizovan, (Lot 3) Period za otklanjanje nedostataka.

7. Poboljšanje upravljanja otpadnim vodama u vinariji “13.jul Plantaže”.

Status: Priprema konačnih nacrtava gavnih projekata, period odobrenja od strane eksterne revizije.

8. Proširenje kanalizacione mreže, Faza II, Faza III.

Status: Priprema konačnih nacrtava Glavnih projekata, period odobrenja od strane eksterne revizije

Grant sredstva WBIFa, u iznosu od 22.935.283,00 EUR, obezbijedena u okviru Ugovora o finansiranju Projekta „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici“ - WB-IG06-MNE-ENV- prosljediće se Glavnom gradu Sporazumom čiji je predlog dostavljen na saglasnost.

PREDLOG

Na osnovu Ugovora o finansiranju i projektu (WB-IG06-MNE-ENV-01) između Njemačke razvojne banke (KfW) i Crne Gore koju predstavlja Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica, zaključenog dana 22.09.2022 godine pod brojem Ministarstva 04-7208/1 i pod brojem Vodovod d.o.o. Podgorica 02-430/22-24718/1 na iznos od 22.935.283,00 € za Projekat „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici“,

Vlada Crne Gore - Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, koje zastupa Ana Novaković Đurović, ministarka i

Glavni grad Podgorica, koji zastupa, Olivera Injac, gradonačelnica i

Vodovod i Kanalizacija d.o.o. Podgorica, koji zastupa, Ratko Vujović, v.d. izvršnog direktora,

zaključili su dana _____ godine

S P O R A Z U M O PROSLJEĐIVANJU GRANT SREDSTAVA Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF)

Član 1.

Ugovorne strane konstatuju:

Da su Njemačka razvojna banka (KfW), Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Crne Gore i Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica, dana 22.09.2022 godine zaključili Ugovor o finansiranju i projektu (WB-IG06-MNE-ENV-01) na iznos od 22.935.283,00 € za Projekat „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici“.

Član 2.

Ovim sporazumom se regulišu prava i obaveze Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, d.o.o. Vodovod i kanalizacija Podgorica i Glavnog grada Podgorica o prosljeđivanju WBIF Grant sredstava iz člana 1. ovog sporazuma.

Član 3.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma prosljeđuje d.o.o. Vodovod i kanalizacija Podgorica WBIF Grant sredstva u skladu sa članom 2. tačka 2.1. Ugovora o finansiranju i projektu, navedenom u članu 1. ovog sporazuma.

Član 4.

Glavni grad Podgorica koristi WBIF Grant sredstva u bliskoj saradnji sa Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica, isključivo u svrhe Projekta „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici“.

Član 5.

U slučaju spora ugovorne strane će pokušati da spor riješe sporazumno, u suprotnom ugovaraju nadležnost suda u Podgorici.

Član 6.

Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisivanja.

Član 7.

Ovaj sporazum je sačinjen u 6 (šest) istovjetnih primjeraka od kojih svaka od ugovornih strana zadržava po 2 (dva) primjerka.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

MINISTARKA
ANA ĐUROVIĆ NOVAKOVIĆ

Glavni grad Podgorica

GRADONAČELNICA
OLIVERA INJAC

DOO Vodovod i kanalizacija

IZVRŠNI DIREKTOR
ALEKSANDAR NIŠAVIĆ
